

Hida:

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdelések ár szabás szerinti vétetnek fel.

II. évfolyam. 59. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy óra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy óra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1913.

Szerda, március 12.

A küzdelem célja.

A mai rendkívüli zavaros politikai helyzetben tisztába kell jönni legalább egy dologgal, nevezetesen azzal, hogy mi a küzdelem tulajdonképeni célja.

Minden igaz magyarnak az ország függetlenségére s a nemzet önállóságára kell törekednie. A magyar nép jóléte is attól függ, mert csak az önálló, független Magyarország cselekedhetik a saját érdekei szerint; valamely állam vagyonosodásának pedig ez a legfőbb feltétele.

A szabadságnak, egyenlőségnek és testvériségnek is hazánk függetlensége lesz a legbiztosabb talaja, mert szabad polgára csak szabad hazának lehet és mert eddig is leginkább csak az idegen ország érdekeinek szolgálata tette gyűlöletesekké az ország némely fiait és különböztette meg a jobb hazafiaktól.

Aki gondolkodni tud és akar, tapasztalhatja, hogy az osztrák politika szolgálatára süllyesztette népünket és koldussá tette hazánkat.

Önálló, magyar politikára van tehát szükség, mely a magyar érdekeket az osztrák érdekek fölé emeli és amely a magyar alkotmányt többre becsüli a bécsi hatalomnál és ezen hatalom minden fenyegető s csábító eszközeinél!

Az ilyen demokratikus, magyar politikát azonban csak az általános, egyenlő s titkos választójog behozatalától remélhetjük.

Sem a mostani választójog, sem a kormánynak az országgyűlés képviselőháza elé terjesztett s most letárgyalt szerencsétlen javaslata nem alkalmas becsületes magyar politika folytatására.

Hiszen a választóknak majdnem tulnyomó része köztisztviselőkből, állami alkalmazottakból, korcsmárosokból, trafikosokból és különböző módon függő emberekből fog állani jövőre is, mint eddig.

Mit várhatunk tehát majd az új

választásoktól, midőn a tisztviselőket most sem akarják függetleníteni szolgálati pragmatikával, sőt még azokat is államosítani és így erősebb kormánybefolyás alá akarják helyezni, akik eddig némiképp kevésbé függtek a kormányhatalomtól?

Mit várhatunk az új választástól, mikor látjuk, hogy a kormány pl. a vasutasoknál még a létező szolgálati pragmatikát sem tartja meg és főispánjaitól kezdve az ország minden hivatalával és hivatalnokával korteskedik s erőszakoskodik a kormány jelöltjei mellett?

Mit várhatunk az olyan választástól, melyhez a szavazókat a kormány úgy, mint eddig, továbbra is megvásároltathatja, vagy anyagi, vagy erkölcsi érdekei megromlásának fenyegetésével, esetleg más módon kényszerítheti a kormány jelöltjeinek támogatására?

Végül mit várhatunk az olyan új választástól, melynek érdekében a kormány nemcsak címekekkel, rendjelekkel, hivatalokkal, katonaszabaddítással s egyéb borralalókkal veheti le lábáról a választópolgárok befolyásosabbjait, hanem olyan panamákat is követhet el, minőket legutóbb is a Désy-Lukács-féle ügy vetett felszínre?

A most letárgyalt választójog csak hazafiatlan, magyarellenes kormányzás biztosítását s állandósítását célozhatja.

A magyar nemzet igazi érdeke azt követeli, hogy a befolyásolható választók ellensúlyozásául az általános, egyenlő és titkos választójoggal a nép romlatlanabb tömegét s különösen a munkásokat is bevonjuk alkotmányunk sáncai mögé, annak védelmére és lehetővé tegyük megfenyegetett s megfenyegethető polgártársainknak is, hogy a bécsi hatalom szolgálatában álló kormány parancsával szemben hazafiságuk, szívük s meggyőződésük sugallatát követ-hessék.

Szerencsétlen hazánkban már ott tartunk, hogy munkásaink hazaszeretete s a közügyek iránt való érdeklődése nélkül alig lehet Magyarországon ma-

gyar politikát folytatni. A magyar munkások tehát, akik magyar hazánk függetlenségéért s önállóságáért, a magyar nép szabadságáért és a magyar jogért már több év óta harcolnak: hazánk minden igaz fiának háláját kiérdemlik és e küzdelemükkel is bebizonyítják, hogy rátermettek a polgári jogok gyakorlatására.

Bizton reméljük, hogy az ország közönsége előbb-utóbb kivívja az általános, egyenlő és titkos választójog törvénybe iktatását, mert Magyarország függetlensége, önállósága, demokratikus haladása és a magyar nép jóléte és szabdsága ezt kívánja.

A balkán háboru koldusai.

A balkáni háboru keserves emlékezetében fog maradni Európa összes népeinek. Odalenu már kezd elülni a harci járma és a háboru szinpadáról pár héten belül megbékülve, karofogva vonulnak majd ki a szereplők. De tessék csak egy pillantást vetni a nézőpublikumra! A semleges, pértatlan, érdektelen nézők — mert így nevezték magukat — a nagy hatalmak lézasan fegyverkeznek, erősítik a pozíciójukat, szaporítják a katonai erők létszámát, száz és száz milliót költenek, hogy az adófizetők által annyiszor megátkozott fegyveres béke hirtelen megnöit étvéggyát lecsillapítsák.

Franciaország visszaállítja a hérom éves katonai szolgélatot és az ezzel járó óriási pénzügyi terheket új adókból próbálja fedezni. Már beszélnek is az új köszénadó tervezetéről, mely a francia szénbányavállalatoktól jövedelmüknek harmadrészét fogja majd el-szedni. De egész sereg más adóterv is készül a francia pénzügyminiszteriumban.

Németországnak körülbelöl egy milliárdra vans züksége, hogy a legújabb katonai programját megvalósítsa. Itt is emelni akarják a békelétszámot, kaszányákat építenek, eróditmé

Eljegyzési, lakodalmi

gyorsan és jutányos árban készülnek

Meghívók

Horovitz Zsigmond

könyvnyomdájában
Darabos-u. 7.

Vizvezetékek,

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítenek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom.

Gyenes Antal, Miklós-utca 29 sz.

nyeket emelnek az orosz határon stb. stb. Szóval minderre kell egy milliárd márka. Ezt a rengeteg összeget gy akarják előteremteni, hogy az 50.000 koronát meghaladó vagyonok után egy százalékot elvesznek a tőkésektől, nem tévenként fizetendő adó, hanem egyszer teljesítendő szolgáltatás címén.

A német birodalmi kormány «einmalige Vermögensabgabe» néven nevezi ezt a szokatlan eszközt, melygel az egymilliárdos rendkívüli katonai szükségletét meg akarja szerezni. A német gazdasági életben ez a pénzügyi program most a legnagyobb szenzáció. Mindenki erről beszél, erről írnak hosszú közleményeket az újságok, e miatt keseregnek a német tőkések és e hír hallatára még nálunk is ijedten fölizzsissent mindenki, aki tudja, milyen nagy igyekezettel dolgozik a magyar és az osztrák pénzügyminiszter az adófizetés megkopaszítására alkalmas jogcímek kiesztelésén.

Németország legtöbb államában eddig is megvolt már a vagyoni adó. A jövedelem ott ugyanis nincs oly súlyos adókkal megterhelve, mint nálunk. De mi enyhítést ejelenthetne — a mi adórendszerünkkel összehasonlítva — azt parallelizálja a vagyon megadóztatása.

De az az intézkedés, melyre most készül a német birodalmi kormány, nem sorozhatók az adók kategóriájába. Ezáltal nem évenként visszatérő szolgáltatásról van szó, hanem csak egy alkalommal teljesítendő fizetésről. Erősen emlékeztet a birodalmi kormány terve a hadisarcra, melyet háborus időkben meghódított városok lakosaira szoktak kivetni. Az idea különben nem új. De eddig csak háboru esetén folyamodtak az államok ehhez a rendkívüli pénz szerzési eszközhöz.

Német pénzügyi körökben az az érdekes felfogás alakult ki, hogy általános közgazdasági szempontból nézve a dolgok, ez a «hadisarc» még mindig kedvezőbb megoldás, mintha egy milliárd összegű új járadék kibocsátásával akarná a kormány a katonai célokra szükséges óriási összeget megszerezni. Ez olyan borzasztó nyomást gyakorolna a járadékpiacra, úgy leszorítaná a német állami papírok kursusát, hogy a tőkések többet veszítenének, mintha a kincstár így rövid úton elveszi vagyonuknak a százalékát.

Félünk attól a nagy fegyverkezési mozga-

lomtól is, mely Franciaországban és Németországban most megindult. A hatodik hónapja tartó Balkán-háboru rengeteg sok kárt okozott gazdasági életünkben. Mi nem viseltünk háborút, de a háborunak minden anyagi hátránya így is nyakunkba szakadt. Méris koldusai vagyunk a Balkán-háborunak. Emberélet nem veszett ugyan el, de existenciák egész tébora pusztult el a fenyegető veszedelmek szelétől. Katonai célokra hat hónap előtt elköltött a monarchia legajább egy félmilliárdot. — Sajnos, még nem vagyunk készen. A nagyhatalmak készülődnek. Ez sok pénzbe fog még kerülni az ország adófizető polgárságának.

Népszanatórium az alkoholbetegek részére.

Az Általános Közjótékonyági Egyesület gr. Apponyi Albertné elnöksége alatt a következő felhívást bocsátotta ki:

FELHÍVÁS! Azon általános veszedelem, a mely az alkohol élvezetében nyilvánul, azt eredményezi, hogy a magyar társadalomnak egy jó része, ahelyett, hogy munkájával tudna helytállani, az alkohol káros befolyása alatt veszes betegségben szenved. Az alkohol tönkre teszi a nemzet legtöbb reményre jogosító fiatalsgát, annak munkára képzett és edzett férfikarát.

Ezt meggátlandó, egyesületünk azt határozta, hogy népszanatóriumot létesít a már meg lévő rákospalotai alkoholbetegek gyógyító-házával kapcsolatosan, hol az alkoholbetegeknek azon része, kik a szükséges anyagiak híján magukat gyógykezelésnek nem tudják, díjmentes gyógykezelésben részesülnének.

Ezen tervünk keresztülvitele természetesen óriási anyagi áldozatokat igényel és itt segítségünkre kell jönni nemcsak az államnak és a városnak, hanem hathatós támogatásával a társadalomnak is.

Jelen felhívásunkkal kérjük tehát mindazokat, kik bármily csekély összeget is nélkülözni tudnak, legyenek nemes törekvésünkben segít-

ségünkre és küldjék adományukat az Általános Közjótékonyági Egyesület címére, Budapest, I., Fehérvári-ut 27. Az adományok nirlapilag nyugtáztatnak.

A haldokló háboru.

Zátonyon a béke.

A csatáldzsal vonalon a hadműveletek teljesen szünetelnek, de Drinápolynál és Bulair előtt megint élénkebb mozgolódás észlelhető. Ugy látszik, a bolgárok Janina ejeste óta nagyobb bvehemenciával folytatják Drinápoly bombázását, hogy minél nagyobb súlyjal léphessenek fel görög vetélytársaik követeljei ellen. A görög hadsereg nem hivatkozhatik ugyan oly roppant veszteségekre, mint Bulgária, amely a tráciai harctéren rettenetes véráldozattal fizette meg minden talpalatnyit elfoglalását, de sikerei nem állnak a szövetséges társainak győzelmei mögött és ha Janina bevételének nincsen is komoly hadászati jelentősége, tagadhatatlan, hogy körülbelül 70 ezer török katona került már a görögök fogságába, ami helyrehozhatatlan csapásként nehezedik Törökországra. A görög hadsereg ebben a háboruban igen ügyesen operált és Konstantinápolyban leggyorsabban elismerték a délről jövő veszedelemnek nagyságát, amidőn ismételtelen ki akarták ugatni Görögországot a szövetségből. Görögország azonban hűségesen kitartott szövetségesei mellett, sőt a fegyverszünet ajatt folyvást gyengítette az ellenség erejét. Ennek az éráat azonban nemcsak Törökországnak, de a bolgárok-
nak is meg kell fizetniük s e kötelezettség alól nem szabadulhatnak Drinápoly eleste által sem. Görögország minden valószínűség szerint most már nem fogja beérni Szalonikkal, hanem olyan területet követel magának, amelyet

Életre szóló frigy.

Az ebédli kerek asztala körül ültek: az anya, két leánya, fia és ennek barátja. A lényok idősebbike menyasszony volt. A fiatal emberek most készültek utolsó vizsgáikra.

A nyári estét komorrá tette a szüntelen zuhogó eső, a függönyök le voltak bocsátva és a vörösernyős függőlámpa fényével mintha ősi hangulat éradna át a szobán.

A fiatal emberek holnapi távozása foglalkoztatta a kedélyeket; a szemek pillantásában, a hangok csengésében volt valami a bucsu szomorúságából.

Az asztalon néhány könyv feküdt. Versek, dalok. A fiatal emberek lapozgattak, időről-időre fennhangon olvastak egy-két szép sort. Mi mindent lehetett így elmondani, hangosan és leplezetlenül és senki sem vonhatta kérdőre a beszélőt.

Gusztáv, a vendég volt az, aki így gondolkozott, miközben Karinra, a menyasszony hűgére tekintgetett. A menyasszony időről-időre megszólalt, hogy távollevő vőlegényét emlegetse és ilyenkor ő is jelentőségteljes, félig gyengéd, félig pajkos pillantásokat vetett a «kis lányra.»

Az anya legjobbnak tartotta minél kevessebbet látni és hallani. Kézimunkája fölé hajolt.

Karin hirtelen azt érezte, hogy lábujjhe-

gyei felé csuszik valami. A fivére nagy házi-cipője volt; de mióta hazatértek a ligetből, hol megéztak: a Gusztáv lábán volt ez a cipő. A durva nemez surlódását kellemetlennek érezte Karin. Ijedten összeresztent és Gusztáv szőgyenkezve elvörösödött.

Karin lopva tekintett a nagy falóra felé. Kilenc óra! Valamikor csak véget fog érni ez az est. Csak mennének már a fiúk. Hiszen holnap virradatok kell utazniok..

Nem mintha kellemetlen lett volna ez az utolsó néhány hét. Valami afféje, mint egy szerelmi viszony, először az életben! Most legalább tudta ő is: mit érez az ember, amikor valaki olyan nagyon gyöngéden szoritgatja a kezét — és mind a többit, amiről eddig a nővére beszélt neki. Amikor egymást nézik ketten, — soké, ok nélkül, — amikor «véletlenül» az egyik hajához surlódik a másik arca — ez a tűz az erekben! Valóban úgy érezte magát, mintha menyasszony volna — néhány hétre. Ezentul pompásan tudta bizalmas beszélgetésre indítani a nővérét. Ő megnyit csacsogtak. Hanem Henrik, a Jenny vőlegénye szebb volt és inkább való a szerelme. Ez a Gusztávval való dolog — erről ne is tudjon soha senki Jennyn kívül. Kissé furcsa volt Gusztáv. A minap, amikor itt volt Hallströmné, milyen nevétségesen soká hajlongott és folytonosan a tükörbe nézett. Ő — Karin — elpirult akkor szőgyenében és amidőn röviddel ezután ismét oly sajátságosan a sze-

mébe pillantott Gusztáv: bosszantónak érezte ezt. Kikerülte e pillantását és nevetett. Később megszánta őt és megakartá bocsátani neki furcsa magaviseletét. És ezáltal majdnem csókra került volna a sor a jugásban, ha véletlenül nem tünik fel Henrik ajakja a kerti ösvény végén.

De most már eléggé sokáig tartott ez az első szerelmi viszony; és Gusztáv távozása utáné lvezi majd valóban édességét — az emlékezetben.

Héla Istennek, most végre fölkejt Henrik. Anyja kikiserte őt szobájába, hogy maga rakjon meg néhány ruhadarabot bőröndjébe. Gusztáv még ott maradt az ebédőben. Csöndesen állt egy helyen és busan bámult Karinra, ki nem kelt föl. Jenny mellette állt és simogatta a haját, miközben részvétteljesen nézett Gusztávra. Karinra nyomasztólag hatott e hallgatás. Hirtelesen felugrott és az ablak elé lépett. Felrehuzta a függőnyt és kitekintett: kiderül-e az ég? Amidőn visszafordult, hogy erről szóljon, Jenny elhagyta a szobát. Ő Öggyedül volt Gusztávval.

Most mégis csak megkapja a csókot is: ezt határozottan tudta.

És jól volt így. Ez táján hiányzott volna neki, később — az emlékezetben.

De hirtelen nagy szorongás vett rajta erőt: tikkasztónak rezte a levegőt: mintha hatalmas zivatar közeledne. A körötte levő tárgyak oly határozott körvonalakban domborodtak ki

Bulgária eddig a maga kizárólagos zsákmányának tekintett.

Ezzel magyarázható, hogy Bulgária most újabb követelések teljesítését teszi függővé a béke megkötését és az összes aegai szigeteket követeli, csak hogy kielégítse a görögök megöltététét.

Ilyenformán attól kell tartani, hogy a béke ügye megint megreked. A diplomácia már sejteti, hogy a Balkán-szövetség vissza fogja utasítani a hatalmak közvetítő javaslatát és ragaszkodik követeléseikhez, amelyeket ma még gaszkodik követelhetetleneknek tartanak. Ilyenformán kissé optimiztikusnak tetszik a német kormány felfogása, amely bizik a béke mielőbbi helyreállításában. Egyrészt azért, mert Törökországban megint fenyegetőzik a katonai párt és másrészt, mert Oroszország még ma is ellenállásra tüzezi a Balkán-szövetséget.

A balkán államok válasza.

Konstantinápolyból jelentik: A porta még nem kapott hivatalos információt arról, hogy milyen lesz a balkáni szövetségesek válasza a hatalmak közvetítő javaslatára. Főhivatalosan megcélolják azta hirt, mely szerint a minisztertanács úgy határozott, hogy a háborút a végletekig folytatja, kijelentik azonban, hogy ha a szövetségesek olyan választ adnak, mint amilyenről a lapokban van szó, akkor nehéz lesz a békekötés, különösen, mert a porta sohasem fogja magára vállalni a hadikérpótlást. Ifjú-török körökből származó hírek szerint két nap óta a területétengedés kérdésében is intranzigens hangulat mutatkozik.

Főhivatalos hang Berlinből.

Berlinből jelentik: I Nordd. Allg. Ztg. heti szemléjében azt írja: Hivatalosan kérdést intéztek a Balkán-államokhoz, hogy békekötés céljából elfogadják-e a nagyhatalmak közvetítését. Válasz nem érkezett. Az eddigi előjelek szerint remélhető, hogy a Balkán-államok válasza nem fogja megnehezíteni a hatalmak közvetítő törekvéseit. A bolgár-román viszály elintézését annyiban sikerült előmozdítani, hogy Pétervárot a nagyhatalmak ottani követői az orosz külügyminiszter, Szaszonov elnöklésével

lesznek hivatva e kérdésben a közvetítésre. Az albán kérdésben a nehézségek elhárítása lassan halad, visszaesés azonban nem állott be.

Hírek Konstantinápolyból.

Konstantinápolyból jelentik: A minisztertanács izgalmas vita után elhatározta, hogy nem alkudozik tovább és nem tárgyal a nagyhatalmakkal, ha a Balkán-államok kormányai ki nem jelentik, hogy ellenállnak a hadikérpótlás követelésétől. Ilyen körülmények között könnyen megtörténhetik, hogy már a napokban megkezdődik azu j háboru Bulair környékén és Csataldzsánál.

A harcokról jelentik, hogy Sariköj mellett bolgár előcsapatok és törökök közt szombaton véres ütközet volt, amely a bolgárok vereségével végződött.

A fővárosban a harcias párt ismét felülkerekedett. A jövő hétre négy események várhatók.

500.000 puská, 700 ágyú

Konstantinápolyból jelentik: A török sereg az eddigi hadjáratban félmillió puskát és 700 ágyút veszített.

Sukri pasa távirata.

Konstantinápolyból jelentik: Sukri pasa megkérdezte a portát, hogy milyen feltételek alatt kapituláljon, mert Drinápoly nem képes tovább ellenállani.

Albán felkelés.

Berlinből jelentik: A Voss. Ztg.-nak jelentik Konstantinápolyból: Hussein Hilmi pasa bécsi nagykövet közölte, hogy Ausztria-Magyarország a porta kérésére hajlandó Albánia népét fegyverekkel és lőszerrel ellátni.

A leszerelés.

Londonból jelentik: Oroszország és az osztrák-magyar monarchia közt még mindig nincs megegyezés a leszerelést illetően. A pétervári külügyi kormány ugyanis olyan nyilatkozatot kíván Ausztria-Magyarországtól, amely ígéretszámba mehet, hogy a monarchiának nincsenek ellenséges szándékai a déli szláv álla-

mok ellen és a bécsi külügyminiszterium ezt a követelést természetesen nem teljesítheti. Ez az újabb nehézség nagy gondot okoz itteni diplomáciai körökben, amit még az is tetéz, hogy az albán kérdés akut lett. Előrelátható, hogy Skutari már nem tarthatja magát sokáig és ha Montenegró kezére jut, akkor a Balkán-szövetség nem fog lemondani róla. Értelhető tehát, hogy az osztrák-magyar monarchia azt kívánja Oroszországtól, hogy határozottan nyilatkozzék, beleegyezék-e abba, hogy Skutari a jövő autonóm Albániához csatoltassék

Modern és a legjobb

VILLAMOS

berendezések

rendelje meg

Földvári-nál

üzleti telefon 168 — gyári telefon 816.

Tanuló felvétetik.

UJ DEBRECZEN

Március 15-én

uj előfizetési időszak nyílik. Felkérjük hazafias olvasóközönségünket, hogy ez alkalomból terjesztésük ismerőseik körében az „Uj Debreczen“-t. Szerezzenek minél több új előfizetőt, hogy annál szélesebb körben terjeszthessék a nemzeti és demokratikus eszméket. Aki az „Uj Debreczen“-re tíz előfizetőt gyűjt egész évre, annak állandóan ingyen küldjük lapunkat.

előtte, mint még soha. Ott volt a kerek asztal, ott volt a lámpa, ott a székek, a pamlag, a zongora. És mind ez éles vonalak és sarkok között: feléje, Karin felé mozgott valami — igen, egyenesen feléje.

Ó csöndesen, mereven állt. Ekkor két kar fűződött köréje és piros arc — borzas, világos haja — hajolt föléje.

Aztán — ez volt a csók! Mit szólna Jenny! Igaza volt: nem olyan ez, mint amikor barátinok csókolódnak. Fogakat érzett. Visszaemlékezett e fogakra; ha Gusztáv nevetett, lát, hatók voltak; szürkések voltak és fejtűnő szélesek. Most megint látta őket. Gusztáv mosolygott és felette zavart kifejezésű volt az arca. Éppen beszélni akart: ekkor belépett Henrikó. Ezúttal közbelépése nem akadályozhatta meg az «eseményt». Karin hallotta, hogy anyja és nővére hívják:

— Henrik! Henrik!

De ő visszaszólt mogorván:

— Már elkészültem s ideje, hogy lefeküdjünk —

És megragadva Gusztáv karját, magával vonták. Ó haragudott a kis leányra.

Karin lesütötte fejét, amíg az ajtó csukódását hallotta. Aztán fölegyenesedett és mélyen főlshajtva, kisimitotta homlokából a kuszált fűrtöket.

— De most elég volt a boldogságból! Ez a gondolat járta át a lelkét. Am ugyane pillanatban beléptek anyja és Jenny. A járásukban,

mozdulataikban volt valami ünnepélyes, ami megijesztette Karint, anélkül, hogy tudta volna, miért. Szótlanul és fűrkészőleg néztek rá. Kariné rezte, mint válik forróbbá forró arca. Bizonyára gyanakodtak, hogy nem volt úgy minden, amint lennie kellene. És kinosan érintette — különösen anyjával szemben.

— Mamácska, segítsünk a gyerekeknek, — szólte kkor Jenny Karin felé közeledett és megölelte. És melléjük lépett anyjuk is és keblére vonta fiatalabbik lányát.

— Na — te? — mondta, félig pajkosan ejtve ki a szót.

— Mi? — dadogta félig zavartan Karin. — Nincs semmi mondani való? — kérdezte komolyan anyja. Halk szemrehányás volt a hangjában.

— Nem! De hát mit? Mit mondjak? — szégyenkezett és egyuttal nagy felelem fogta el. Ha mamaé szrevelte, miképpen mentegődzék?

Amidőn ő így némán, mereven állt: anyja karjai lehanyatlottak, arca sértődött kifejezést öltött és lassan elfordult tőle.

— Így hét, jócszakát, — szolt hidegen, — későre jár az idő.

Ekkor közéjük lépett Jenny.

Nem, nem, mamácska! — szolt kéré hangon. — Karin csak nem tudja: hogyan is éri magát? és miképpen mondja el? Neki még szokatlan az ilyesmi — a kicsikének! Gyéngéden megsimogatta arcát. Ugyebár, nem tit-

kolózzol tovább? Hadd tudja meg mama is, hogy szerelitek egymást.

— Hiszen régóta tudjuk mindnyájan. Nevetett és incselkedett. — Hát valóban azt gondoltad, hogy nem mutatjátok, vagy, hogy mi vakok vagyunk?

Karin sirt heves izgalomban. Most anyja is megnyugtatta:

— Csöndesen, kedves gyermekem! Hiszen nem akarok hallani semmit. Hiszen jól van így. Közöttünk marad még minden, édes titok. De beszélhetsz nekünk róla. Nem kell rejtegetned a boldogságodat. Ennek csak örülsz, gyermekem?

— Igen, mamácska! Egész halkan jött a szó Karin ajkáról. Ne tudta: miképpen történt minden. Bevégzett dolog volt és megváltozhatatlan. Dédeltették, csókolgatták, ujjongtak a boldogságán.

— Kis menyasszony! — szolt Jenny és két menyasszony a házban! — kacagta.

Ekkor Karin fölemelte fejét, majd anyja nyaka köré fűzte karjait.

— Boldog vagy? — kérdezte halkan az anyja.

Karin bólintott. Ó eddig nem ilyennek képzelte a boldogságot. De most már mindegy volt: milyennek képzelte. Most menyasszony volt.

A. v. Hedenstjerna

Színház.

1913. március 11-én, kedden, B) bérletben, Sebestyén Géza felléptével:

A VELENCZEPKALMAR.

Dráma 4 felvonásban.

Heti műsor:

Szerdán, Sebestyén Géza felléptével: Ördög, vigjáték. C) bérlet

Csütörtökön: Elmőkné, bohózat, A) bérlet.

Pénteken: Nebántsvirág, operette. B) bérlet.

Szombaton: II. Rákóczi Ferencz fogsága, történelmi színmű. C) bérlet.

Vasárnap délután: Milliárdos kisasszony, operett. Mérsékelt helyárrakkal. Bérletszünet. — Este: Cigánybáró, operett. Réthy Laura vendégjátéka. Kjsbérlet.

A frankfurtiak.

(Sebestyén Géza fellépése.)

Carl Rössler igen muajatságos, kedves vigjátékában, «A frankfurtiak»-ban folytatta vendégszereplését az illusztris művész: Sebestyén Géza. Az egyik frankfurtit, a számító, furfangos Salamont játszotta. Ebben a nem tulságosan hatásos és hálás szerepben valóban frapírozta a közönséget. Sebestyén igazi nagy beszédművész. A lehető legegyszerűbb természetességgel beszél, beszéde megsemm a közönséges hétköznapi, hanem bizonyos nemesebb zómánccal bevonott. Kiváló ajakitésaért lelkesen tapsolták a lámpák elé.

A vendégszereplő művész mellett igen jól játszottak: H. Serfőzl Etel, aki Gudula aszszony szerepében brillírozott, Vajda Ilonka, Vámos Gizi, Lajthay, aki a herceget sikerülten karakterizálta, Pető Lévai Farkas és Kormos. Kis szerepében jó volt Szatmári.

A rendezés sikerültnek mondható, elfekintve egy-két zavaró hibétől. Az első és második felvonás díszlete szép s a darabhoz hozzáillő volt, a harmadiké tulságos egyszerűségével és simaságával kevésbé. A színház zsufolásig tele volt.

Ernosz

SZÍNHÁZI HIREK.

Sebestyén Géza bucsufellépte. Hojnap, szerdán lép fel Sebestyén Géza mint vendég utoljára az «Ördög» című vigjátékban. Ez előadás iránt szintén nagy érdeklődés mutatkozik a közönség körében. A vendégművészen kívül részt vesznek aze előadásban Halasi Mariska, Vajda Ilonka, Kiss Mariska, Szilágyi Ernő, Pető Pál, Széshalmi György stb.

R. Réthy Laura vasárnap este tartja a színpadtól való bucsuelőadását. Mint értesülünk, mozgalom indult meg a sajtó, valamint a közönség körében, hogy a nagymultu művésznőt multjához méltó ovációkban részesítsék. Ez alkalommal a «Cigánybáró» nagyoperett kerül színre, amelyben a művésznő Saffi szerepét éneklí. Kik legutóbb hajották énekelni, csodaképpen említik fel, hogy mennyire megtudta tartani hangjának üdeségét és erejét. Jegyek ez előadásra már ma válthatók a rendes árrakkal.

Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a Milliárdos kisasszony nagyoperett kerül színre, a főszerepeket Borbély Lili, Kassay Károly, Falussy István, Szabó Gyula, L. Farkas Pál játsszák.

„APOLLO“ mozgó színház

Plac- és Miklós-u. sarok. Igazgató: Deési Alfréd. Folytonos bemenet. Telefon 762.

Az országban itt először. **Miss Saharet** a világhírű táncosnő felléptével:

Mimosa San. (Pillangó kisasszony.) Dráma 4 felvonásban.

Leó fogyni akar. Vigjáték. Főszereplő S. Grandais. Kétórás műsor. Remek számok.

Tessék jegyeket telefon utján előjegyeztetni.

HIREK.

A nyugdíjellenőrző bizottság ülése. [Az új nyugdíjszabályzat tervezet tárgyalására március hó 13-án, csütörtökön délután: 3 órakor a nyugdíjellenőrző bizottság a városháza kistermében ülést tart, amelyen a nyugdíjszabályzat-tervezetet tárgyalják.

Hajdúvármegye közigazgatási bizottsági ülése. Tegnap tartotta meg Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága rendes havi ülést, amelyen Domahidy Elemér főispán elnöklése alatt jelen voltak: Czeglédy Mihály dr. főügyész, Péntes Sándor árvaszéki elnök, Pákozdy Sándor főjegyző, Dávidhézy Sándor főjegyző, Nébráczky Béla dr., Somossy Béla dr. aljegyző, Ternovszky Alajos pénzügyigazgató, Csánykó Viktor kir. tanfelügyelő, Losonczy Almos dr. főorvos, Reitz János főállatorvos, Mátyási József műszaki tanácsos, Balogh Sándor, Beieny János, Nagy Gábor r. Kömmerling János, Major Gyula és Gaál Iklós dr. pénzügyi segédtitkár. Pákozdy Sándor főjegyző terjesztette elő Kovács Gyula alispán jelentését, a mely szerint a közbiztonsági állapotok februárban normálisak voltak. Kivándorlásra utlevelet kiadtak öt esetben, négyet Amerikába, egyet Németországba; kivándoroltak Hajdúbószormény Hajdunánás- és Hajduhadháztól. — Majd Ternovszky Alajos kir. tanácsos, pénzügyigazgató bejelentette, hogy február havában befolyt egyenes adóban 252.466, hadmentességi díjban 1011, bélyegjövődékben 159.101, jogilletékben 610.46, díjjövődékben 299, dohányjövődékben 252.222, határvámjövődékben 21.945, fogyasztási és italadóban 18.904 korona, fizetési halasztást 94, házadómentességet 79 esetben adtak. — Azután Csánykó Viktor kir. tanácsos, tanfelügyelő jelenti, hogy egy püspökladányi polgári iskola fölállítására kapott engedélyt Wolllák Gyula, aki azonban maga nem vezeti az iskolákat, hanem külön vezetőt tart. A tanítási eredmény kitünő, a taneszközök jók, de miután az engedélymentes lakhelyét nem ismerik, a községi segély kiadása előtt utasították az előjáróságot, hogy az iskola igazgatósági viszonyait felől tájékozzódják. Bejelentette még a tanfelügyelő, hogy a kultuszminiszter több tanítónak és tanítónőnek kiegészítést, jutalomdíjat és segélyt utalványozott. — Végül Losonczy Almos dr. főorvos jelentése szerint februárban az egészségügyi viszonyok kedvezőbbek voltak. Uralkodó volt a hurutos bántalom és a tüdőgyulladás. A legnagyobb számban volt a halálozási ok tüdővészben. Roncsoló toroklob 40, öt halálozással; a vörheny 37, 3 halálozással; kanyaró 112, 2 halálozással; szamarhurut 6, 1 halálozással; bárányhimlő 4; járványos fültö-

mírgylob. Kabén halálozás nélkül 61 esetben fordult elő. Született 556, elhalt 320 egyén, a száporulat 220.

Szabad Iskola. Szerdán este László Béla felsőkeres. iskolai tanár «A biztosítás eszméjének és intézményének történeti fejlődése» címmel tart előadást a Szabad Iskolában, melynek vázlatát a következő: A biztosításnak a közgazdasági és társadalmi életre gyakorolt hatása. A modern biztosítási intézmény. A nagyszámok állandó törvénye és a valószínűségi számítás. A biztosítás nemei. Élethbiztosítás és nemei. A karbiztosítás és faja. A tengeri szállítmányok biztosítása. Regiszter-féje rendszer. Sorsolási-, baleset- és rokkantsági, üvegbetöréssel elleni biztosítás. A nagy gazdasági válságok keletkezése folytán szükségessé vált hitelbiztosításról. Az érdekes előadás este 6 órakor az Ipartestület dísztermében (Simonffy-utca 1—c. II. em.) kezdődik. Értesítjük továbbá az érdeklődőket, hogy dr. Spitz Lipót csütörtökre hirdetett Bayreuth- és a Wagner-kultusz című zenei előadása március 18-ára, keddre halasztatik el.

Feljelentett ügynök. Weinberger Izidor, Piacz-utca 52. sz. a lakó kereskedő bepanaszolta G. E.-t, aki hozzá ügynöknek beállott és 70 korona előleget fejtett, azonban helyét nem foglalta el, hanem a kiállított meghatalmazással mások részére csinál üzleteket.

Ajánlat a városnak. A város tulajdonát képező Vörösmarthy-utca 6. számú ház legközelebb lebontásra kerül. A homokkerti református olvasó-kör most azt az ajánlatot tette, hogy az anyagot 200 koronáért megveszi és egyúttal a lebontás költségeit is ő fizeti. A tanács a mérnöki hivatalnak adta ki a kérvényt, hogy adjon szakvéleményt arra nézve, hogy mi az értéke az illető ház anyagának s hogy esetleg nem használhatna-e fel abból a város is építési anyagot.

Idejött meghalni. Szilágyi Józsefné szül. Kecskeméti Juliánna hajdusámsóni, 58 éves nő súlyos bétegen hozták tegnap délután egyik debreczeni orvoshoz, azonban már későn, mert még az orvosi vizsgálat közben meghalt. Tüdős Kálmán tiszti főorvos rendelkezésére a Czegléd-utcai temető hullaházában helyezte el a rendőrség.

Új fürdő a Naggyerdőn. A városi közgyűlés tudvalevőleg úgy határozott, hogy a Naggyerdőn korsolyapályát, hullámfürdőt, új vigadót stb. létesít. A határozat jóváhagyást nyert. A tanács, mielőtt a közgyűlés elé vinné az ügyet, kiadta a mérnöki hivatalnak, hogy az új gyógyfürdő építésére is tegyen javaslatot és készítsen költségvetést.

Lopott óra. A 113. számú rendőr ma délelőtt előállította Sáska András nyíregyházi illetőségű munkást, aki egy kettősfedelű ezüst női órát kínált a Schwartz-féle üzletben megvételre. Miután az óra hol szerzését igazolni nem tudta, Schwartz a rendőrrel előállította.

Meghalt a szabadságharc egyik hősnője. Tegnap Zomborban meghalt özvegy Thunszky Antalné szül. Ballun Paula, dr. Thunszky Zsigmond városi tiszti főgyász anyja. Az agy urinó az 1848—49-iki szabadságharc idején Zomborban erősen exponálta magát a magyarság mellett. Mikor a szerbek Zombort elfoglalták, akkor Ballun Paulát is elfogták s néhány nap mulva a vesztőhelyre vezették, hogy agyonlőjék, amiért nem akarta megtagadni magyar érzését. Már készültek agyonlőni, mikor hirtelen valami riadalom támadt és a szerbek abban a hiszemben, hogy a magyarok jönnek, megfutamodtak s a zürzavarban otthagyták az ájul-tan összeesett leányt.

Hidem:

Mérvizsgálat. A méncsikók megvizsgálását április 29-ére tűzték ki, amikor az arra alkalmas anyagot az állami kiküldöttek megvásárolják.

Osszeesett az utcán. Orsó Gábor 63 éves pésztoember ma itt bent járt a városban s a Rétóczy-utca 26. számú ház előtt hirtelen rosszul lett és összeesett. A mentők a kórházba szállították, ahol nemsokára magához tért. Állapota nem veszélyes.

Bérszerződés átruházása. A Moskovitz-féle nagyváradi cipőgyár évi 35 ezer koronáért vette bérbe a Piacz-utcán levő új városi bérház hét üzlethelyiségét. Minthogy a cég nem óhajt azonban itt Debreczenben is üzletet nyitni, mert az üzlet rosszul megy, sőt más cég alatt folytatják, a bérletet Mandel Lipótra kérte átruházni, aki oly feltételek mellett volna azt hajlandó átvenni, ha a három első évben 33.000, a második három évben pedig 35 ezer koronát kellene fizetni. A tanács hajlandó az ajánlatot elfogadni, ha a város a bérszövegre nézve teljes biztosítékot nyer.

Ellopják a mozsarát. Komjáti Margit Baross-utca 26. szám alatt szolgáló cseléd panaszt tett ismeretlen tettes ellen, aki az idő alatt, míg ő a közeli boltba átszaladt, a bezárt konyha ajtaját álkulcsaj kinyitotta és onnan egy rézmozsarát ellopott.

Öngyilkos cipészegéd. Tegnap este 6 óra után a nagyerdei csöszház közelében egy fiatal, 18 éves, derecskei születésű cipészegéd, Bakator Lajos egy 7 milliméteres forgó pisztolyjal fölbeltette magát. A golyó a jobb halántékán hatolt be s a bal halántékán kijött. A lövést a nagyerdei rendőrkirendeltség örszobájában meghallották s azonnal meg is találték az öngyilkosságot elkövetett egyént, ki már akkor meg is halt. A rendőrség részéről Balkányi Ede dr. tiszti főorvossal a helyszíni szemlét megtartatván, az öngyilkosság kétséget kizáróan megállapították. A hulla a kórház hullaházában helyeztetett el. Az öngyilkos zsebében egy levél is találtatott, melyben rokonaitól, ismerőseitől elbúcsuzik, de tetten elkövetésének okát abban nem említi.

A végzetes pipaszár. Székesfehérvárról jelentik, hogy kinos halállal halt meg ott tegnap Perczki István ipari gazdálkodó. Reggel az udvaron egy szekér összeállításával foglalkozott. Munka közben rudat akart a szekér oldalához erősíteni, azonban a szorító lénc elszakadt s a rud egy erővel ütötte a gazda szájába a fogai között szorongatott pipáját, hogy annak szára hátra csuszolt a gazda torkába s a hegyes vége keresztül szakítva gégejét, a nyakán jött ki. A szerencsétlenségnek többen voltak szemtanúi, akik a gazda segítségére siettek. Nagy nehezen ki is tudták húzni, a szilánkká tört pipaszárát a gazda szájából, ez azonban már nem segített rajta; a szerencsétlen ember rövid kínlódás után meghalt. Tragikusabbá teszi az esetet az a körülmény, hogy Perczkiék családjában nem ez az első halálos szerencsétlenség, melyet szintén a pipa okozott. Két esztendővel ezelőtt Perczki István édesapja a pipáját tisztította, miközben a pipaszurkélóval megszurta a kezét. Vérmérgezést kapott s ennek következtében harmadnapra meghalt.

Miért állott meg a gyorsvonat? A kolozsvári gyorsvonat tegnap délután Nagyvárad alatt, a nyílt pályán megállott s ezzel óvatosan elkerült egy tragédiát. Moldován János függővászárhelyi gazda életben maradt, bár éppen az ellenkezőjére törekedett. Kiválasztotta a legborzalmasabb hajált, melyet a lélek leggyilkosabb érzései előznek meg, a közeledő, a

robogó halál szörnyű tudatában. Szegény Moldován János bement Nagyváradra szórakozni. Mikor már elvult minden olcsó szórakozást, valami izgatóbb gyönyörítés után vágott. Meg is találta. Leült kártyázni s kártyázott először kis pénzben, később nagy pénzben, amint a veszteségei növekedtek. Végül, mikor már majdnem hater koronát veszített, meglegelte a gyönyörítést s egyben meglegelte az életét is. Órákon át bojongott az utcákon, míg végre rászánta magát a legszörnyűbb halálra. Kiment a város határába és várta a nyílt sínek között — a robogó Halált. Jött a kolozsvári gyorsvonat. Moldován, mikor a halál zakatolását meghallotta, lefeküdt a síre. A mozdonyvezető azonban észrevette a fekete tömeget s minthogy az illető a vészfütyre sem reagált, a mozdonyvezető megállította a vonatot. Az utasok riadtan ugrottak ki a kocsikból, azt hitték, szerencsétlenség történt, de nemsokára megnyugodtak, mikor az izgalomtól elaléjt embert meglátták a síneken. Moldovánt bevitték a városba, a rendőrségre, honnan kihallgatás után szabadon bocsátották.

A Debreczenvárosi Takarékpénztár r.-t. üzlethelyisége Piacz-utca 42 szám alatt azonnal kiadó. Értekezhetni Dr. Polgár Dániel irodájában nyanyott.

Legújabb.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Vay Ádám gr. temetése.

Budapest, március 11. A tegnap elhunyt Vay Ádám gróf holttestét a Herzel-szanatóriumtól Hegedüs Sándor-utca 9. szám alatti palotájába szállították, ahonnan a temetési szerződés végzetével szerdán a szabolcsvármegyei Vaya községben levő családi sírboltba szállítják.

Az ellenzék értekezlete.

Budapest, március 11. A szövetséget ellenzék intéző bizottsága ma délelőtt 11 órakor a néppárt körhelyiségében Zichy Aladár gróf elnöklété alatt értekezletet tartott, amelyen résztvettek: Apponyi Albert gróf, Kosuth Ferencz, Deésy Zoltán, Tóth János és Bakonyi Samu dr. Elhatározták, hogy az ellenzék csütörtökön okvetlenül teljes számban megjelenik a házban és ott lehetetlenné teszi a tárgyalást.

Az értekezletet megelőzően Apponyi, Kosuth és Vázsonyi bizalmas tanácskozást tartottak.

Katonák szabadságolása.

Bécs, március 11. Biztos forrásból közlik, hogy a husvéti katonaszabadságolás és a leszerelés között semmi összefüggés nincs.

Ábrányi Kornél.

Budapest, március 11. A tegnap elhalt Ábrányi Kornélnak, a koalíciós kormány sajtóügyi irodafőnökének temetése holnap, szerdán délután lesz a Petőfi Társaság kőszegén.

Vilmos császár Behönbunba jön

Bécs, március 11. A «Neue Frei Presse» közli, hogy Vilmos német császár lemondott arról a tervéről, hogy Korfuba utazik, azonban eldöntötte, hogy a nyár folyamán Ferencz József király látogatására Ischjbe megy s nem mint először óhajtotta, Bécsbe.

Gazdátlan nyoremény.

Budapest, március 11. A «Jósziv» 4009. sz. sorsjegyét az elmúlt évben 20.000 korona nyoreménygel húzták ki. Minthogy a nyoremény felvételéért egy év alatt senki sem jelentkezett, a hivatalos lap felhívást tett közre, hogy a sorsjegy tulajdonosa jelentkezzen, mert különben a 20.000 korona nyoremény a kincstár tulajdonába megy át. Erre a felhívásra aztán ketten is jelentkeztek és pedig egy Beck János nevű osztrák malomtulajdonos és Balonyi László temesvári földbirtokos. Mindkettő azt állította, hogy a nyoremény őt illeti s hogy a sorsjegyet elvesztette. Ezt azonban beigazolni nem tudják, miért is a sorsjegy megsemmisítése iránt megindítják az eljárást.

Elégtétel egy miniszteri tanácsosnak.

Budapest, március 11. Hollán Sándor miniszteri tanácsos, a kereskedelmi osztály vezetője ellen Hampel József dr., a Magyar Nemzeti Múzeum igazgatójának tollából egy közlemény jelent meg, melyben Hollánt azzal vádolja, hogy a «Beszerzési Vállalat» 10.000 koronával megvesztegette. Hollán fegyelmet kért maga ellen, amely a miniszteri tanácsos felmentésével végződött. Hollán ekkor az Országos Kaszinóhoz fordult s azt kérdezte, hogy ezek után kérjen-e elégtételt Hampel Józseftől? A Kaszinó válaszmánya úgy határozott, hogy nem kell elégtételt kérni.

Kristóffy nyilatkozik.

Abbazia, március 11. Kristóffy Józsefet, akit most feleségével együtt Abbaziában időzik, — egy hírlapíró felkereste, aki előtt egy nyilatkozott, hogy az általános, egyenlő, titkos választójog megvalósítása céljából egy új pártot kell szervezni.

Letartóztatott szülésznő.

Budapest, március 11. Góczán Sándorné budapesti szülésznőt a mai napon letartóztatták, mert kiderült, hogy terhes állapotban levő nőknél tiltott operációt végzett s hogy 80 gyermeknek okozta halálát.

Letartóztatott színész.

Budapest, március 11. Thury Elemér volt debreczeni színésznek, jelenleg a soproni színház igazgatójának feljelentésére a vizsgálóbíró a mai nap folyamán letartóztatta Kustár Béja színészneven Kovács Béla színészt, akit Thury színigazgató pénzbeszedéssel bizott meg s a pénzből 1350 koronát elcsikkasztott.

Hirdessen

az „UJ DEBRECZEN“-ben,

Debreczen város egyetlen valóban független ellenzéki lapjában.

!! Olcsó hirdetések !!

CSARNOK

Egy sziv története.

Regény.
Irtá: F. H. Budnett.
A csinos Polly.

Igen, ott volt újra s jól megnézhetők: a fehér ruhás, sárga szalagos leányt. Ugy látszik, szerette a sárga színű szallagokat. Bár nem tulságosan. Mert ugy tudta nagyügyesen elrejteni a szalagokat, hogy csak itt-ott látszott ki belőlük egy darabka. A fehér pongyola előrészén és a hajában egy kicsike; csinos, fényes, fekete, cipőcskén egy-egy kis csokor. Ha a szalagok voltak gyengéi, legalább egyszerű, mesterkéletlen gyengesség volt. Amint jött lefelé a kerti uton, kis virágseréppel a kezében, olyan kedves jelenség volt a csinos Polly olyan bájos és édes. És Gaston Framleig ezt tudta jól.

Kicsinyke ház volt az átellenes és a kert is, mely körülve te, icipici volt; ennél kisebb kertet képzelni sem lehet: alig néhány méternyi; de azért vasrács vette körül. Bizony nem is neveztek volna ezt a kis zöldséget kertnek, ha olyan szépséges virágszál nem virított volna benne, mint a milyen a csinos Polly. A virággyacskák a kertben csupa élénk színű növények a házikó ablakának deszkáin is virágszerepek, a ház kapuját pedig borág futotte körül.

És a virágok övezete kavicsos ösvényen lépdelt a csinos Polly. Néhány percig buzgón foglalatoskodott és nagy gondnal végezte munkáját. Hányogatta a földet ásójával, lyukakat vájt a földbe s bele tett egy-egy növényt és azután körülhánnya földdel olyan figyelmesen, olyan szeretettel, mintha kisbabát ápolna. Olyan buzgón kertészkedett a csinos Polly, hogy mivel kezdett belefáradni a munkába, fűtyölgetéssel próbá gatta növelni a kedvét. Persze, Framleig ámult bámút ezen.

Folytatás.

Közgazdaság.

A későn vetett őszi kalászosok megjavítása.

Erről az égető kérdésről, mely a mult őszi rendkívül kedvezőtlen időjárás miatt most sok ezer magyar gazdának gondot és fejtörést okoz, Ráczó Imre gazdasági akadémiai tanár az Országos Magyar Gazdasági Egyesületben nemrég tartott előadásában a következőket mondotta:

Sok gazdára sürgősen megoldandó kérdés, hogy mi képpen lehet a rosszul sikerült késői vetéseket lábra állítani és belőlük legalább közepes terméshozamot biztosítani?

Erre vonatkozólag két eljárásról emlékezzem meg: a.) felültrágyázás chilisalétrommal, illetőleg szuperfoszfáttal és chilisalétrommal, esetleg kálicsóval, továbbá kénsavas ammóniakkal; b.) felülvetés tavaszi bnzával.

A szuperfoszfátot rendes viszonyok mellett fejtágyázásra használni nálunk ugyan nincs szokásban, a minek oka a mi széles és főképp szárazságra hajló időjárásban rejlik. Ez a körülmény indította annak idején a műtrágyázás atyamestereit azon szabály felállítására, hogy a szuperfoszfát hatásának biztosítása céljából okvetlenül a vetés előtt és pedig a vetésszántás előtt szórando el. A szükség azonban törvényt bont és ha a szuperfoszfát így tavasz kezdetén mennél hamarabb kiszóratik, hatására számítani is lehet. Különben is ugy áll a dolog, hogy a mai sokkal fejlettebb műtrágyázási technika a foszforsav egyenletes feltárását és egyenletesebb elosztását jobban biztosítja, ugy, hogy a foszforsav feloldódását tehát a kellő időben végzett felül-

szórás esetén csak kissé kedvező időjárás esetén is jól elériük. Kivánatos azonban, hogy a szuperfoszfát felültrágyázásával meg ne kassulnk, vagyis lehetőleg február végén, legkésőbb március elején azt megtegyük.

Egyedüli chilisalétromot használni az őszi vetések tavaszi megjavítására csak az esetben tanácsos, ha az illető talaj nem régen kapott istálló trágyát vagy szuperfoszfátot. Ha az őszi trágyázatlan földbe lett vetve, s e miatt gyenge a vetés, egyedül a chilisalétrom nem használható kellő eredménynyel, s terméshozó hatását csak az esetben ejtheti ki, ha a kat. holdanként kiszárandó 30-40 k. g. chilisalétrommal egyidejűleg 150-180 k. g. szuperfoszfátot is szórunk ki.

A felülvetést illetőleg nem közönséges dolog, hogy milyen fajta tavaszi buzát használjunk. A felelet erre a kérdésre az, hogy a fajta tulajdonképpen mellékes, csak az a fontos, hogy korán érő és elég edzett legyen. A felülvetéstől kedvező eredményt csak korai vetés esetén várhatunk.

A szerkesztőért felelős: a lapfőigazgató.

Darabos utca 7. sz.

magas földszinti ház,

mely áll egy 4 szobás utcai lakásból és egy 2 szobás utcai lakásból; e lakások alatt végig most egy nyomdai műintézet van,

f. ó. március 14-én
délelőtt 10 órakor

a törvényszék árverési termében dr. Galánffy János kir. közjegyző jelenlétében fog eladatni.

Kikiáltási ár 4400 korona. Árverezni szándékozók tartoznak 770 koronát készpénzben letenni, esetleg a felajánlandó összeg 10%-át.

A ház most évenként tisztán 2400 koronát jövedelmez.

25000 óra

1 drb kor. 2-50.

Legújabb párizsi fazon, 36 óráig pontosan járó, aranyozva, 18 karátos aranyból, 3 évi jótállással csak kor. 250, 2 óra kor. 490, 5 óra kor. 1130. Egy legújabb fazonu párizsi aranyozott láncz 50 fillér, — láncz kor. 125. Koszlat kizárva. Nem tetszőert a pénz vissza.

Utánvét mellett szállit az óra áruház:

A. KAPELUSZ

KRAKAU (Ausztria) Dietelsgasse 782 5-8

Hajhullást,

zsiros és sötét haját.

e kellemetlen jelenségeket legbiztosabban megszüntethetjük, ha rendszeresen, legalább is hetenkint 1-2-szer megmoszuk a haját és fejéért

fekete fej jegyű ibolya-sampunnal

és főként

fekete fej jegyű

Kátrány-sampunnal.

A fej korpamentes lesz, a haj tömött és fényes, a ritka haj tömöttnek látszik!

Az a siker, a melyet a mindenütt ismert és kedvelt fekete fej jegyű kátrány-sampun napról-napra elér, abból is megállapítható, hogy egész sor kates értékű utanzatot hoztak forgalomba, a mi miatt vásárlásnál különös gondossággal kell figyelni a mellékelt védőjegyre. — Fekete fej jegyű kátrány-sampun enyhe, teljesen ártalmatlan készítmény, míg a vizsgálatok szerint az utanzatok gyakran ártalmas anyagokat tartalmaznak és így a haj racionális gondozása helyett kihullását idézik elő.

Sampun a fekete fejel eredeti csomagocskákban 30 fillérért kapható minden gyógyszer-tárban, drogeriában, flitszer- és szappantüzében és fodrászoknál is. Ahol nincs meg az eredeti preparatum, vagy hamisítványt kínálnak helyette, ott forduljanak a főraktárhoz:

Paisztl Ferenc, Budapest, VI., Mezsár-utca 12.

a honnan közölni fogják a legközelebbi eláruló címét vagy 240 K előzetes bekiild-se ellenében bementesen küldenek 8 csomagocskát. Utánvetele valo küldésnel 35 fillérel több

Hans Schwarzkopf, G. m. b. H. Berlin N. 37.

MAGYAR-NORVÁI TENGERI GÖZHALOZÁSI R-T. FIUNK.

Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.

A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.

Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül hetenként négy gyorsjárat Fiuméből, Zara, Spalato, Curzola, Gravosa (Ragusa) Castelnovo és Cattaróba. Az utazás tartama Gravosáig csak 20 óra, Cattaróig csak 24 óra.

Fiume-Venzia: hetenként 3-6 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ancona: hetenként 2-3 gyorshajó-összeköttetés.

Fiume-Ravenna: hetenként 1 járat oda és vissza.

Ezen gőzösek közvetlen csatlakozásba köteleknek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomáig és onnan közlekednek. Ugyanínt a Venziaiban és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Firenze, Milano felé stb. stb.

A gyorshajók minden kényelmevel, kelőfűtettel, kiváló étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellekeivel vannak felszerelve.

Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi mo netjegy iroda, Budapest (V., Vigadó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókrodái

MEZŐ ARMIN

épületfa, deszka és csorépkereskedés

Wesselégyi-tér 6. sz. alatt

(Berta-gözmalom mellett.)

Kertelen kívül, tehát olcsó árak.

Mindenkinek saját érdeke, hogy szükélegletállam szerezz be.

Hidm:

MÁRCIUS 12

7

Alapított 1901-ben.

HOROVITZ ZSIGMOND

Könyvnyomdája

Darabos-utca 7. szám.

Levélpapírok, falragaszok,
számlák, meghívók, név-
jegyek és minden egyéb
nyomdai munkák a leg-
pontosabban készíttetnek.
Szedőgép. Telefon 412.

